

Paloisten koulun lakkauttaminen

Kunnanhallitus 29.01.2024 § 19

Valmistelija

kunnanjohtaja Henri Ruotsalainen, 040 488 3011, henri.ruotsalainen@lapinlahti.fi;
hallintojohtaja Ulla Nikulainen, 040 488 3211, ulla.nikulainen@lapinlahti.fi;
sivistysjohtaja Sinikka Kervinen, 040 488 3221, sinikka.kervinen@lapinlahti.fi

Lapinlahden kunnanhallitus päätti 18.09.2023 § 192 aloittaa talouden tasapainotussuunnitelman laatimisen vuosille 2024-2026 ja perustaa työlle ohjausryhmän. Tasapainotussuunnitelma sisältää palveluverkko- ja organisaatioselvityksen, kiinteistöstrategian päivityksen, kunnan tytäryhtiörakenteen selvittämisen, tulopohjan laajentamisen ja verotulojen tarkistukset.

Tasapainotussuunnitelma päätettiin tehdä kaksiosaisena. Välittömät toimenpiteet, kuten maksujen ja taksojen tarkistukset, veroprosenttien tarkistukset ja ne käyttötalouden ja investointien karsinnat, jotka on mahdollista tehdä jo vuoden 2024 talousarviossa, ovat jo tehty. Lopullinen tasapainottamissuunnitelma sisältäen mm. palveluverkkoselvityksen oli tarkoitus valmistua elokuun 2024 loppuun mennessä ja käsitellä yhtenä kokonaisuutena, johon vuosien 2025-2026 talousarvioesitykset perustuisivat.

Ohjausryhmä kokouksessaan 15.01.2024 evästi kuitenkin nopeuttamaan talouden tasapainotustyötä niin, että selvitetään kahden alakoulun, Paloisen ja Martikkalan, kohdalta koulujen mahdollinen lakkautuminen muuta palveluverkkoselvityksestä nopeammin. Selvitystä nopeutetaan niin, että kahden lakkautuspäätös olisi mahdollista tehdä jo syksystä 2024 alkaen. Lukuvuonna 2023-24 Martikkalan koulussa on 41 oppilasta, joista lapinlahtelaisia on 30, ja Paloisten koulussa on 24 oppilasta.

Voimassa olevan koulutuslainsäädännön mukaan kunta on vastuussa koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä. Oppilasmäärien muutokset, kaavoituspolitiikka ja kunnan yleinen taloustilanne vaikuttavat kunnan kouluverkkoon, ja kunnassa voi tulla tilanne, jolloin oppilaspaikkoja on vähennettävä kouluja yhdistämällä tai lakkauttamalla. Kouluverkkoa koskevat päätökset, kuten koulun lakkauttaminen, ovat kunnan päätösvaltaan kuuluvia asioita ja Lapinlahdella päätöksen tekee valtuusto.

Keskeiset huomioon otettavat säännökset ovat hallintolain säännökset selvittämiselvällisyydestä sekä vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta. Lisäksi kuntalain ja hallintolain esteellisyyssäännökset tulee huomioida. Ilmoituksen, tiedotteiden lähettämisen ja kuulemistilaisuuksien ajankohta on sovittava siten, että osallisilla on vielä todellinen mahdollisuus vaikuttaa asiaan. Suositeltavaa on myös informoida asian käsittelystä eri vaiheissa. Mielipiteiden laatimiseen on syytä varata kohtuullinen aika. Lisäksi lakkauttamispäätöstä valmisteltaessa tulee ottaa huomioon perusopetuslain (628/1998) 6.1 §, jonka mukaan opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen.

Yhteistoimintaneuvottelujen käyminen henkilöstön kanssa on yksi osa prosessia, koska mahdollisilla koulujen lakkautuksella olisi henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavia muutoksia työn organisoinnissa. Yhteistoimintaneuvottelut on aloitettava, kun työnantaja harkitsee toimenpiteitä, joilla on työntekijän asemaan vaikuttavaa muutosta. Paloisten koulussa on kaksi opettajaa, ohjaaja ja laitoshuoltaja. Martikkalan koulussa on kaksi opettajaa, ohjaaja ja laitoshuoltaja. Lisäksi Martikkalan koulussa on yksi määräaikainen tuntiopettaja 31.7.2024 saakka.

Yhteistoimintaneuvotteluissa käsitellään toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa olevien työn organisointia koskevia muutoksia, esimerkiksi

työtehtävien, töiden tai työtilojen uudelleenjärjestelyjä. Paloisten ja Martikkalan mahdollinen lakkautus syksyllä 2024 ei johtaisi yhtenkään työntekijän irtisanomiseen, lomauttamiseen tai osa-aikaistamiseen, vaan neuvotteluissa neuvoteltaisiin henkilöstön siirtämisestä kunnan toisiin perusopetusyksiköihin opetushenkilöstön osalta ja muihin kunnan kiinteistöihin laitoshuoltajien osalta. Koska YT-menettely koskee kahden koulun henkilöstöä, ei menettely ole este rekrytoida palvelussuhteisiin tarvittavaa henkilöstöä menettelyn aikana muihin yksiköihin.

Alkuperäisen kunnanhallituksen päätöksen mukaisen tasapainotussuunnitelman laatimista jatketaan edelleen työnantajan ja henkilöstön välisessä yhteistoiminnassa ja se valmistuu elokuussa 2024.

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää aloittaa selvitystyön Paloisten ja Martikkalan koulun lakkauttamiseksi, ja käynnistää yhteistoimintaneuvottelut Paloisten ja Martikkalan koulun toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa olevan henkilöstön kanssa.
Päätös	Kunnanhallitus päätti aloittaa selvitystyön Paloisten ja Martikkalan koulun lakkauttamiseksi, ja käynnistää yhteistoimintaneuvottelut Paloisten ja Martikkalan koulun toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa olevan henkilöstön kanssa.

Kunnanhallitus 08.04.2024 § 76

Valmistelija	kunnanjohtaja Henri Ruotsalainen, 040 488 3011, henri.ruotsalainen@lapinlahti.fi; hallintojohtaja Ulla Nikulainen, 040 488 3211, ulla.nikulainen@lapinlahti.fi; sivistysjohtaja Sinikka Kervinen, 040 488 3221, sinikka.kervinen@lapinlahti.fi Lapinlahden kunnanhallitus päätti 18.09.2023 § 192 aloittaa talouden tasapainotussuunnitelman laatimisen vuosille 2024-2026. Työtä ohjaamaan perustettiin ohjausryhmä, jossa edustettuina ovat kaikki valtuustoryhmät. Ohjausryhmä evästi 15.01.2024 kokouksessaan selvittämään Paloisten ja Martikkalan alakoulun mahdollista lakkauttamista niin, että lakkautuspäätös olisi mahdollista tehdä jo syksystä 2024 alkaen. Selvitystyö on tehty kunnanhallituksen 29.01.2024 § 19 päätöksen mukaisesti. Selvitystyössä keskeiset huomioon otettavat säännökset olivat hallintolain säännökset selvittämisvelvollisuudesta sekä vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta. Lisäksi kuntalain ja hallintolain esteellisyyssäännökset on huomioitu. Ilmoituksen, tiedotteiden lähettämisten ja kuulemistilaisuuksien ajankohta on sovitettu siten, että osallisilla on ollut todellinen mahdollisuus vaikuttaa asiaan. Selvitystyön edetessä on pidetty kuulemistilaisuudet Paloisten koululla 13.2.2024 ja Martikkalan koululla 20.2.2024. Lisäksi on toteutettu kuulemiskyselyt oppilaille, huoltajille, kuntalaisille ja muille osallisille, jotka on koonnut hyvinvointi- ja osallisuuskoordinaattori. Lapsi- ja perheneuvosto on tehnyt lapsivaikutusten arviointia kokouksessaan 13.3.2024. Sen lisäksi on tehty kunnan virkamiestyönä lapsivaikutusten arviointi, jonka on koostanut hyvinvointi- ja osallisuuskoordinaattori. YT-menettelyyn liittyen on pidetty kuulemistilaisuus Martikkalan ja Paloisten koulujen vakituksessa työsuhteessa olevan henkilöstölle 19.3.2024 ja tukipalveluhenkilöstölle 26.3.2024. Selvitystyön tulokset on esitelty talouden tasapainotusohjausryhmän kokouksessa 25.3.2024, jossa käytyyn pohdintaan esitys koulujen lakkauttamiselvityksen lopputuloksesta perustuu.
--------------	--

Selvitystyössä selvitettiin mm. koulujen lakkautuksen taloudelliset ja pedagogiset vaikutukset (kts. liitteenä palveluverkkoselvityksen materiaali). Paloisten koulussa (luokat 0-6) on lukuvuonna 2023-2024 oppilaita yhteensä 24. Koulussa on 2 vakinaista luokanopettajaa ja yksi koulunkäynninohjaaja. Lukuvuodelle 2024-2025 on suunniteltu vähentää koulunkäynninohjaajan tehtävä pois. Erityisopetusta ja kielten opetusta käy antamassa Varpaisjärven koulun opettajat. Kuljetuksessa Paloisten koulun oppilaita on 83,3% lukuvuonna 2023-2024.

Paloisten koulun vuosikustannus (toimintakate) vuonna 2023 on noin 309 000 euroa ja vuosikustannukseksi vuonna 2024 on budjetoitu noin 346 000 euroa. Jos Paloisten koulu lakkaa elokuussa 2024, arvioidaan säästöjä syntyvän vuonna 2024 noin 74 000 euroa ja kokonaisena toimintavuonna 2025 noin 204 000 euroa. Lisäksi koulurakennuksen investointitarpeet vuosina 2025-2029 on arvioitu olevan 140 000 - 170 000 euroa. Martikkalan ja Paloisten koulun lakkautuessa elokuussa 2024 arvioidaan säästöjä syntyvän yhteensä 147 000 euroa vuonna 2024 ja 405 000 euroa vuonna 2025.

Martikkalan ja Paloisten koulujen lakkautus syksyllä 2024 ei johda työntekijöiden irtisanomiseen, lomauttamiseen tai osa-aikaistamiseen, vaan YT-menettelyn kautta neuvotellaan henkilöstön siirtämisestä kunnan toisiin perusopetusyksiköihin opetushenkilöstön osalta ja laitoshuoltajien osalta työpanoksen kohdistumisesta kunnan muihin kiinteistöihin.

Liitteenä ohjausryhmälle esitetty palveluverkkoselvityksen materiaali, muistio liitteineen Paloisten koulun kuulemistilaisuudesta, huoltajien ja lasten kuulemisen muistio Paloisten koulusta (huoltajien kuuleminen vain ei-julkisena oheismateriaalina luottamushenkilöiden verkkopalvelussa koska vastaajien lukumäärä < 6), lapsivaikutusten arviointi (2 kpl) Paloisten ja Martikkalan koulun lakkauttamisesta, rehtorin kirjallinen vastine selvitystyöhön, Jumisen maa- ja kotitalousseura ry:n kannanotto Paloisen koulun lakkauttamisselvitykseen ja kuntalaisten ja muiden osallisten kuulemisen muistio.

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto päättää lakkauttaa Paloisten koulun 1.8.2024 lukien.
Päätös	Keskustelun aikana Tiina Heikkinen esitti, että Paloisten koulu lakkautetaan 1.8.2025. Esitystä ei kannatettu. Kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle, että valtuusto päättää lakkauttaa Paloisten koulun 1.8.2024 lukien. Pöytäkirjamerkintä: Tiina Heikkinen jätti eriävän mielipiteen.

Valtuusto 15.04.2024 § 8
20/01.04.00/2024

Esittelijä	Kunnanhallitus
Päätösehdotus	Valtuusto päättää lakkauttaa Paloisten koulun 1.8.2024 lukien.
Päätös	Yleiskeskustelun aluksi puheenvuoron käytti kunnanjohtaja Henri Ruotsalainen kertoen sekä Paloisten koulun että Martikkalan koulun lakkauttamiseen liittyvistä tekijöistä, kuten mm. oppilasmäärien kehittymisestä, kotikuntakorvauksien määräytymisestä ja koulujen investointitarpeista.

Yleiskeskustelun aikana ryhmäpuheenvuoron käyttivät: Aaro Kubin (Kesk.), Pave Hirvonen (PS), Jouni Majala (KD) Jarno Koski (Vas.), Yrjö Ronkainen (Kok.) ja Matti Kojo (Vihr.).

Keskustelun aikana puheenvuoron käyttivät valtuutetut Ossi Martikainen, Marko Rahkola, Matti Kojo, Jarmo Tikkanen ja kunnanhallituksen puheenjohtaja Kari Virranta.

Puheenjohtaja keskeytti kokouksen neuvotteluajaksi klo 19.25.

Puheenjohtaja avasi kokoukseen uudelleen klo 19.30.

Keskustan ryhmäpuheenvuorossa Aaro Kubin esitti, että Paloisten koulu lakkautetaan 1.8.2025 alkaen. Ryhmäpuheenvuoroissa Pave Hirvonen (PS), Jouni Majala (KD), Jarno Koski (Vas.) ja Yrjö Ronkainen (Kok.) kannattivat esitystä. Matti Kojo (Vihr.) totesi, että hän kannattaa kunnanhallituksen esitystä siten, että Paloisten koulu lakkautetaan 1.8.2024.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana tehtiin kunnanhallituksen esityksestä poikkeava kannatettu ehdotus, jolloin asia joudutaan ratkaisemaan äänestämällä. Puheenjohtaja esitti, että asia ratkaistaan nimenhuutoäänestyksellä äänestysluettelon mukaisessa järjestyksessä siten, että ne, jotka kannattavat kunnanhallituksen esitystä äänestävät "JAA", ja ne, jotka kannattavat Aaron Kubinin (Kesk.) esitystä äänestävät "EI". Äänestystapa ja -järjestys hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 1 "JAA" ääni ja kaksikymmentäkahdeksan (28) "EI" ääntä. Tyhjiä ääniä annettiin kaksi (2). Äänestyksen tulos on pöytäkirjan liitteenä (äänestys 1).

Puheenjohtaja totesi valtuuston päätökseksi tulleen Aaro Kubinin esityksen.